

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2015 -07- 1 5
Meddelad i
Malmö

Mål nr
4599-15

Sida 1 (12)

SÖKANDE

Bergman Labora AB, 556095-1401
Box 705
182 17 Danderyd

MOTPART

Lunds Universitet
Box 117
221 00 Lund

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

KONKURRENSVERKET	
2015 -07- 1 6	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Bergman Labora AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 266810

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH INSTÄLLNINGAR

Lunds Universitet genomför en upphandling av Stochastic localization super-resolution microscope STORM ms, dnr. V 2015/235. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om öppet förfarande i LOU och tilldelningsgrund är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Av tilldelningsbeslut den 24 april 2015 framgår att Carl Zeiss AB tilldelats kontraktet.

Bergman Labora AB har ansökt om överprövning av upphandlingen och yrkat att rättelse ska ske på så sätt att Carl Zeiss anbud förkastas och att Bergman Labora utses till vinnande anbud. Bergman Labora har anfört i huvudsak följande.

Lunds Universitet har efterfrågat en mycket modern utrustning med krav som endast den senaste tekniken inom området kan tillmötesgå. Anbudet från Carl Zeiss är behäftat med ett flertal brister och uppfyller inte samtliga obligatoriska krav. För att finna brister i Carl Zeiss anbud måste man granska offererat system som helhet och tyda den information som Carl Zeiss själva anger i sitt anbud.

Förfrågningsunderlaget består bl.a. av en bilaga benämnd Appendix 1 – Specification of requirements. Carl Zeiss anbud uppfyller inte flertalet i bilagan angivna krav (positioner) i enlighet med vad som anges nedan.

Position 2.1.8: The microscope must be able to maintain focus versus the coverslip for times sufficient for superresolution images.

Position 2.3.5: The axial(Z) resolution must be at last 50 nm.

Krav 2.1.8 beskriver att mikroskopet måste hålla fokus i tillräcklig grad för att åstadkomma superresolution bildtagning. Krav 2.3.5 beskriver att superresolution bilden ska ha en axial (Z) upplösning om minst 50 nm. I Carl Zeiss broschyr anges att systemet kan ta >100 bilder i sekunden. Utan en hårdvara autofokus har det offererade systemet en fokus avvikelse på mindre än 50 nm över 40 sekunder. Det enda sättet att garantera 50 nm axial (z) upplösning är via en hårdvara autofokus system. Fokusfunktionen är endast offererad som option och ingår inte i huvudsystemet. Att som leverantör lista möjliga optioner för att få full funktionalitet medför inte att offererad huvudlösning är komplett.

Position 2.4.3: The microscope must be delivered with an integrated powerful PC computer of at least two 3.1 GHz Xeon octocore (ES-2687) processor with at least 32GB RAM memory and at least 0.9TB hard disk running at least 15,000 RPM, 2GB graphic card (NVIDIA Quatro K2000) running on Windows 7 64-bit Professional English version and one 27" LED display, or equivalent.

Carl Zeiss anbud uppfyller inte funktionskravet på medföljande PC. Lunds Universitet har specificerat en väldigt bra och dyr konfiguration med två processorer med åtta kärnor var (dvs. totalt 16 kärnor). Hårddisken ska också ha minst 15,000 RPM för snabb skriv/läs förmåga. Carl Zeiss anger att bolaget offererar en processor på 3.30 GHz och uppfyller därmed inte universitetets krav om två processorer. Ytterligare information krävs för att bedöma om processorn har åtta kärnor eller om hårddiskarna har en hastighet på 15,000 RPM. Detta kommer att ha en direkt påverkan på dSTORM (superresolution teknik) analyshastighet och därmed användarvänlighet och produktivitet.

Position 2.4.6: The software must be able to perform high-speed 3D rendering and movie (AVI or similar format) for generation of 3D images.

Universitetet har ställt krav på att mjukvaran ska kunna generera 3D effekter och animeringsmöjligheter. Carl Zeiss anger att kravet är uppfyllt utan beskrivningar eller förklaringar. Vid granskning av Carl Zeiss anbudshandlingar vad gäller vilka delar som ingår i offererat system och vilka moduler som omfattas blir det tydligt att ingen av de offererade delarna eller modulerna omfattas av den modul som uppfyller kravet om 3D-effekter och animering. Den modul som sannolikt uppfyller universitetets krav offereras som option till huvudlösningen. Vad Carl Zeiss offererar omfattar inte den obligatoriska kravnivån för funktionalitet av 3D och animeringsmöjligheter. Universitetet har krävt att samtliga obligatoriska krav ska offereras som en helhetslösning.

Position 2.6.5: Fluorescence filters for DAPI, FITC, Texas Red and Cy5 must be offered.

Carl Zeiss anbud omfattar en bredspektrum ljuskälla med ett filter för DAPI och ett multibrand filter för GFP (FITC9, mRFP (Texas Red) och Alexa 633 (Cy5) som ska tillgodose kravet. Detta innebär att man inte kommer kunna ta bilder av FITC, Texas Red och Cy5 EPI fluorescens med det offererade systemet eftersom man endast har en monokrom (svart/vit) kamera. Som vi läser ställda krav ska man offerera individuella filter för varje fluorophore, och inte ett billigare filter som täcker många fluorophorer samtidigt. Kravet är således inte uppfyllt då den underliggande funktionaliteten inte tillgodoses.

Position 2.3.12: The laser system should have a fast switching second fiber port with 6ms switching time.

Carl Zeiss anbud uppfyller sannolikt inte heller detta krav eftersom offererade komponenter hänförliga till denna funktion inte har offererats under huvudsystemet.

Sammanfattningsvis är Carl Zeiss anbud behäftat med tydliga och allvarliga avvikelser från efterfrågad funktion och prestanda i flera avseenden. Avvikelserna från Lunds Universitet ambitiösa kravspecifikation kommer medföra att vinnande anbud och det system som Carl Zeiss offererat inte lever upp till de förväntningar och krav som universitetet har efterfrågat. Det kommer sannolikt att leda till att anskaffningen blir mindre prestationsduglig än vad som är avsett och vidare kommer säkerligen kostnaden att öka för universitetet eftersom full funktion endast uppnås genom inköp av tillägg och optioner. Bergman Laboras anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och placerade sig som tvåa i utvärderingen. Avtalet skulle därmed rätteligen tilldelats Bergman Labora.

Lunds Universitet har ansett att ansökan om överprövning ska avslås och anfört i huvudsak följande.

Lunds Universitet har inte möjlighet att på egen hand kontrollera lämnade uppgifter och har som upphandlande myndighet inte någon undersökningsplikt vad gäller de uppgifter som en anbudsgivare lämnar för viss produkt. Lunds Universitet har inte begärt bevis för varje ställt ska-krav. Att frågor besvaras ja utan ytterligare kommentar är därför i sin ordning. Universitetet har beskrivit att utrustningen kommer att testas innan den anses slutligt levererad. Uppnås inte ska-krav vid testningen är leverantören enligt avtalet skyldig att rätta eventuella fel utan extra kostnad. Om då utrustningen skulle kräva ytterligare funktion från t.ex. en option innebär inte detta att leverantören kan ta extra betalt för funktionen. Enligt universitetets mening krävs dock inte ianspråktagande av någon option för att ska-krav ska uppfyllas eftersom Carl Zeiss anbud uppfyller alla ska-krav.

Vad gäller position 2.1.8 finns det ingenting i Carl Zeiss anbud som ger Lunds Universitet anledning att ifrågasätta att kraven inte skulle vara uppfyllda. Det ska framhållas att det i upphandlingen inte har ställts några krav avseende hur snabbt upplösningen ska kunna uppnås. Med anledning av ansökan om överprövning har Carl Zeiss anfört följande. Om systemet placeras i ett rum som uppfyller de krav på klimat och miljö som specificeras i bolagets s.k. setup requirements är systemet stabilt under den tid som krävs för att ta en superresolutionbild och kravet på fokus är då uppfyllt. Om köparen inte vill använda ett sådant rum kan den med fördel använda hårdvaran Definite focus för att säkerställa fokus. Lunds Universitet betraktar ska-kraven beträffande fokus och upplösning som uppfyllda.

För position 2.4.3 gäller att specifikationen i ska-kravet är att anse som ett exempel på efterfrågad dator. Carl Zeiss har tolkat skrivningen "or equivalent" som att det är möjligt att offerera en motsvarande PC som den som angetts i exemplifieringen och anser därmed att kunden får ett likvärdigt samt väl fungerande system. Carl Zeiss har med anledning av överprövningen framfört att det är omöjligt för Bergman Labora att veta vilken datorkapacitet Carl Zeiss behöver för att bolagets system ska fungera optimalt. Lunds Universitet har funnit att Carl Zeiss offererade system är likvärdigt med vad som anges i ska-kravet och att det därmed uppfyller ska-kravet i sin helhet.

Vad gäller position 2.4.6 uppfyller Carl Zeiss anbudslösning kravet. Carl Zeiss har med anledning av överprövningen anfört att mjukvara för "3D rendering and movie (AVI or similar format) for generation of 3D images" alltid ingår i bolagets mjukvara ZEN. Alltså behövs ingen speciell mjukvara eller modul i mjukvaran för detta och ska-kravet är uppfyllt. Vad Bergman Labora hänvisar till i ansökan om överprövning har inget med 3D rendering eller generering av 3D-bilder att göra.

Avseende position 2.6.5 gäller följande. I upphandlingsunderlaget framgår det inte någonstans att anbudsgivare ska offerera individuella filter för varje fluorofor. Att det skulle krävas är en tolkning som Bergman Labora själv har gjort. Av Carl Zeiss anbud framgår att det med det offererade systemet går att ta bilder av både FITC, Texas Red och Cy5, dock inte samtidigt i samma prov, vilket inte heller har efterfrågats i kravspecifikationen.

Vad gäller börkravet i position 2.3.12 har Bergman Labora anfört att Carl Zeiss sannolikt inte uppfyller detsamma. Carl Zeiss har bekräftat att deras system uppfyller börkravet. Det finns ingenting i anbudet som gör att universitetet har haft anledning att betvivla detta.

Bergman Labora har tillagt följande.

Anbudet från Carl Zeiss är behäftat med allvarliga brister. Även om bristerna har identifierats efter det att tilldelning har skett utgör det inte en omständighet som man kan bortse ifrån. Lunds Universitet menar vidare att de inte haft möjlighet att på egen hand kontrollera lämnade uppgifter. Dessutom anförs att undersökningsplikten av anbudens innehåll inte omfattar de uppgifter som en anbudsgivare eller tillverkare av en viss produkt lämnar i ett anbud. Ett sådant ställningstagande riskerar att omkullkasta hela upphandlingsprocessen.

För det fall förvaltningsrätten inte anser att Carl Zeiss anbud brustit i förhållande till krav i upphandlingen är Bergman Labora av uppfattningen att upphandlingen ska göras om eftersom förfrågningsunderlaget har brustit i transparens, förutsägbarhet och affärsmässighet. Lunds Universitets definition och målet med upphandlingen tar sikte på en avancerad produkt med hög prestanda. Dessvärre följs det inte upp av specifika krav på de ingående komponenter som krävs för att uppnå det övergripande målet med

systemet. I punkten 1.2 i förfrågningsunderlaget anges att systemet ska klara av *time-lapse cellular physiology*. För att kunna optimera systemet behöver man veta vilken typ av experiment som ska göras över tid, hur lång tid dessa experiment ska pågå och hur snabba ändringarna i cellerna är som ska dokumenteras. Avsaknaden av viktiga krav angående tidsramen och de förväntade experiment som ska studeras över tid har medfört att anbudsgivarna har lämnat anbud på helt olika lösningar. Detta kan rimligen inte ha varit Lunds Universitets avsikt. Anbudsgivarna har därmed tolkat förfrågningsunderlaget på olika sätt med resultat att två olika, ej jämförbara lösningar har utvärderats. Bergman Labora har offererat en lösning som möter de höga kvalitetskrav som Lunds Universitet har gett uttryck för i sin målbeskrivning av upphandlingen. Carl Zeiss har offererat en enklare lösning som inte kommer kunna möta de krav som återfinns i målbeskrivningen. Hade det å andra sidan varit tydligt i underlaget att det inte krävs någon specifik kapacitet angående tidsramar m.m. hade Bergman Laboras anbud haft en enklare lösning med ett lägre anbudspris för den primära huvudlösningen. Som nu är fallet är Bergman Laboras lösning dyrare då den avser ett mer avancerat system än Carl Zeiss. Förfrågningsunderlaget strider mot principen om transparens vilket medfört att Bergman Labora lidit skada. Upphandlingen bör göras om där kravspecifikationen tydliggörs så att Lunds Universitet försäkras sig om att jämförbara anbud inkommer och att efterfrågad funktion och prestanda uppnås.

Förfrågningsunderlagets utformning hindrar vidare Lunds Universitet från att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. I förfrågningsunderlaget, punkten 3.3 och 3.4, framgår det att avtalet kommer att omfatta såväl den primära huvudlösningen samt en möjlighet att lösa ut en option avseende uppgraderingar. Lunds Universitet har vid anbudsutvärderingen inte beaktat kostnaderna i samband med ett utlösande av optionen. Skulle universitetet även tagit i beräkning de kostnader som tillkommer vid nyttjande av optionen visar det sig att Carl Zeiss lösning är ett dyrare alternativ än

Bergman Laboras lösning. Vid beaktande av den verkliga kostnaden visar det sig att det är Bergman Labora som offererat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Ett utelämnande av kostnaderna för optionerna gör följaktligen att affärsmässigheten går förlorad då det leder till att anskaffningen som helhet blir dyrare. Upphandlingen bör göras om eftersom optionskostnader som utgör mer än hälften av huvudlösningens kostnader inte beaktats vid anbudsutvärderingen.

Lunds Universitet har tillagt följande.

Lunds Universitet har inte haft anledning att ifrågasätta Carl Zeiss anbud vari det anges att ställda ska-krav är uppfyllda eftersom det varken i anbudet eller i målet i övrigt framkommit någon särskild omständighet som talar för motsatsen.

Det bestrids att förfrågningsunderlaget inte skulle vara affärsmässigt formulerat. Vid utformningen av förfrågningsunderlaget har tillräcklig hänsyn tagits till affärsmässighet utifrån de specifika behov Lunds Universitet har, hur den specifika forskningen är tänkt att genomföras och den marknadsundersökning som gjorts.

Lunds Universitet vidhåller att beskrivningen av målet för upphandlingen tar sikte på en avancerad produkt med hög prestanda. Däremot bestrids att de krav som ställts upp i upphandlingen inte leder till att detta mål kan uppfyllas. Det bestrids också att Carl Zeiss anbud skulle innebära en sådan enkel lösning att den inte kan uppfylla målet med upphandlingen. Anbudslösningarna har varit fullt jämförbara och har uppfyllt de i förfrågningsunderlaget ställda kraven. Det bestrids vidare att det har uppkommit olika tolkningar av de tekniska kraven. De i förfrågningsunderlaget ställda kraven utgår från universitetets specifika behov av att kunna bedriva en viss forskning, samt myndighetens ekonomiska förutsättningar i det enskilda

fallet. Om en anbudslösning skulle omfatta mer avancerade funktioner och prestanda än vad som efterfrågats i kravspecifikationen gör inte detta att anbudena inte längre kan jämföras, eller att man måste välja det anbud som erbjuder "något extra". De ställda kraven är transparenta även om anbudslösningarna kan se olika ut. Det kan inte läggas universitetet till last att Bergman Labora valt ett "onödigt" dyrt eller avancerat anbudsförslag.

Det är vidare inte affärsmässigt, transparent eller förutsägbart att bygga en utvärderingsmodell som säger sig ta hänsyn till priset på visst sätt och sedan inte gör det. I upphandlingen är det inte heller frågan om en sådan situation. Förfrågningsunderlaget tillsammans med vad som anförts i publicerade frågor och svar angående upphandlingen är tillräckligt tydligt i fråga om utvärderingsmodell och det faktum att universitetet valt att inte utvärdera priset för själva optionen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Bergman Labora har i första hand gjort gällande att vinnande anbudsgivares anbud inte uppfyller samtliga uppställda ska-krav och i andra hand att förfrågningsunderlaget bl.a. brister i transparens.

Vad gäller Bergman Laboras invändningar mot vinnande anbudsgivare Carl Zeiss anbud konstaterar förvaltningsrätten inledningsvis följande. I första hand är det Lunds Universitet som har att kontrollera att ställda krav i förfrågningsunderlaget är uppfyllda och att utvärdera anbuden. Det är vidare Bergman Labora som har att visa att Lunds Universitet vid en sådan kontroll och utvärdering handlat i strid med bestämmelserna i LOU.

Bergman Labora har anfört att Carl Zeiss anbud inte uppfyller ska-krav i positionerna 2.1.8, 2.3.5, 2.4.3, 2.4.6 och 2.6.5 i appendix 1 - Specification of requirements. Förfrågningsunderlaget är utformat så att inga specifika bevis för att kraven är uppfyllda ska bifogas anbuden. Carl Zeiss har i anbudet angivit att de i målet aktuella kraven är uppfyllda. Vad Bergman Labora gjort gällande visar enligt förvaltningsrättens mening inte att Carl Zeiss anbud brister i dessa delar. Förvaltningsrätten finner således ingen anledning att ifrågasätta Lunds Universitets utvärdering av Carl Zeiss anbud avseende dessa positioner. Förvaltningsrätten finner inte heller anledning att ifrågasätta Lunds Universitets utvärdering av Carl Zeiss anbud vad gäller bör-kravet i position 2.3.12 i appendix 1 - Specification of requirements.

Förvaltningsrätten finner således inte att Bergman Labora förmått visa att Lunds Universitet har förfarit felaktigt när Carl Zeiss anbud har godtagits. Det saknas därmed grund för att förordna om rättelse på så sätt att Carl Zeiss anbud ska förkastas.

Bergman Labora har vidare gjort gällande att förfrågningsunderlaget strider mot bl.a. principen om transparens samt att utvärderingsmodellen inte leder till att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kan antas.

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse i upphandlingen. Transparensprincipen innebär att krav ska anges på ett sätt som innebär att varje leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget ska kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Så länge bestämmelserna i LOU och de tillämpliga upphandlingsrättsliga principerna iakttas är det upp till den upphandlande myndigheten att utforma kraven samt, i förekommande fall, ange hur anbudsgivare i sitt anbud ska visa att aktuella krav är uppfyllda. Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa de varor och tjänster som är föremål för upphandlingen.

Bergman Labora har enbart i allmänna ordalag påstått att förfrågningsunderlaget är otydligt. Det är upp till anbudsgivaren att utifrån ställda krav och kriterier utforma sitt anbud. Att en anbudsgivare offererar "enklare" lösningar än en annan anbudsgivare innebär inte i sig att förfrågningsunderlaget inte är transparent. Det är vidare inte visat att utvärderingsmodellen är behäftad med sådana brister att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inte kan antas. Det är mot denna bakgrund inte visat att det skulle finnas sådana brister i förfrågningsunderlaget som påverkar det konkurrensuppsökande skedet eller att Bergman Labora lidit skada med anledning av detta. Skäl för ingripande i denna del föreligger således inte heller.

Sammanfattningsvis utgör vad Bergman Labora anfört inte grund för ingripande enligt LOU. Bergman Laboras ansökan om överprövning ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Jan Bratt

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.